

NOWE OBOWIĄZKI PRODUCENTÓW

Adam Erechemla

Dyrektywa 2002/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 27 stycznia 2003 r. w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym¹ była kilkanaście razy zmieniana. Ponadto wymagała dalszych zmian. Dlatego też została przekształcona w dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/65/UE z 8 czerwca 2011 r. w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.²

Przedmiotem aktu są zasady dotyczące ograniczenia stosowania substancji niebezpiecznych w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (EEE), w celu ochrony zdrowia ludzi i środowiska oraz umożliwienie odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu. Dyrektywa ma zastosowanie do jedenastu kategorii sprzętu:

- 1) wielkogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego,
- 2) małogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego,
- 3) sprzętu informatycznego i telekomunikacyjnego,
- 4) sprzętu konsumenckiego,
- 5) sprzętu oświetleniowego,
- 6) narzędzi elektrycznych i elektronicznych,
- 7) zabawek i sprzętu rekreacyjnego oraz sportowego,
- 8) wyrobów medycznych,
- 9) przyrządów do nadzoru i sterowania, włącznie z przyrządami do nadzoru i sterowania w obiektach przemysłowych,
- 10) automatów wydających,
- 11) innego sprzętu elektronicznego i elektrycznego, nieobjętego żadną z powyżej wymienionych kategorii.

Dyrektywą jest więc objęta bardzo duża ilość sprzętu, w tym zdecydowana większość sprzętu używanego w życiu codziennym.

Akt przewiduje też dziesięć wyłączeń spod działania dyrektywy i dotyczą one m.in. sprzętu przeznaczonego do wysyłania w przestrzeń kosmiczną, wielkogabarytowych sta-

łych instalacji i wielkogabarytowych stacjonarnych narzędzi przemysłowych.

Państwa członkowskie mają obowiązek zapewnienia, aby wprowadzany do obrotu sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz jego przewody i części zamienne nie zawierały wymienionych w załączniku nr II substancji, w ilości której wagowe stężenie przekracza wartości wymienione w załączniku. Substancje te to: ołów (0,1%), rtęć (0,1%), kadm (0,01%), chrom sześciowartościowy (0,1%), polibromowane bifenyle (0,1%) i polibromowane etery difenylowe (0,1%). Zamieszczone w nawiasach dopuszczalne wagowe stężenia zabronionych substancji są minimalne i pewnie łatwiej będzie zastąpić je innymi substancjami niż wykorzystywać śladowe ilości substancji zabronionych.

Akt nakłada na państwa członkowskie szereg obowiązków w rzeczywistości odnoszących się do producentów. Państwa mają tylko zapewnić obowiązek ich stosowania. Głównym obowiązkiem producentów jest wprowadzanie do obrotu sprzętu zaprojektowanego i wytworzonego zgodnie z przepisami dyrektywy, czyli niezawierającego niedozwolonych substancji. Ponadto producenci powinni sporządzać odpowiednią dokumentację techniczną, prowadzić wewnętrzną kontrolę, umieszczać na produkcie znak CE, w określonych przypadkach sporządzać deklarację zgodności i stosować procedury zapewniające zgodność produkcji seryjnej.

Deklaracja zgodności potwierdza, że spełniono warunki dyrektywy. Powinna mieć układ określony w załączniku VI do dyrektywy i być systematycznie aktualizowana.

Kolejne obowiązki producentów to: prowadzenie ewidencji niezgodnych z przepisami przypadków odzyskania produktów, oznakowanie produktów umożliwiających identyfikację producenta i podejmowanie natychmiastowych środków naprawczych w przypadku stwierdzenia niezgodności produktu z przepisami. Ponadto producenci muszą udzielać wszelkich informacji właści-

wemu organowi krajowemu. Niektóre obowiązki może wykonywać w imieniu producenta upoważniony przedstawiciel, na podstawie pisemnego pełnomocnictwa.

Dyrektywa określa też obowiązki importerów. Podstawowym z nich jest obowiązek wprowadzania do obrotu w Unii Europejskiej sprzętu elektrycznego i elektronicznego zgodnego z wymaganiami dyrektywy, a ponadto zapewnienie aby producenci przed wprowadzeniem sprzętu do obrotu zapewnili przeprowadzenie procedury zgodności i umieszczenie na produkcie oznakowania CE. Importerzy są zobowiązani do oznakowania produktów pozwalającego na ich łatwą identyfikację. Jeżeli importer jest przekonany o braku zgodności produktu z przepisami dyrektywy, nie wprowadza sprzętu do obrotu, lecz informuje o tym producenta i organy nadzoru rynku.

Akt zobowiązuje dystrybutorów do stosowania zasady ostrożności, w tym sprawdzania, czy produkt jest opatrzony znakiem CE i czy są do niego załączone odpowiednie dokumenty, napisane językiem zrozumiałym dla konsumentów oraz czy zawiera oznaczenie producenta.

Jeżeli importer lub dystrybutor wprowadza do obrotu sprzęt elektryczny lub elektroniczny pod własną nazwą lub znakiem towarowym albo modyfikuje wprowadzony do obrotu sprzęt tak, że może to mieć wpływ na zgodność z obowiązującymi przepisami, państwa członkowskie powinny od niego wymagać obowiązków przypisanych producentowi. Przez 10 lat od daty wprowadzenia sprzętu do obrotu podmioty gospodarcze zobowiązane są na żądanie organów nadzoru rynku wskazywać podmioty, które dostarczyły im sprzęt elektryczny i elektroniczny lub podmioty, którym one taki sprzęt dostarczyły. Państwa przyjmują też skuteczne sankcje, mające zastosowanie w przypadku naruszenia prawa krajowego przyjętego zgodnie z dyrektywą. Do 2 stycznia 2013 r. informują o przyjętych sankcjach Komisję. Do tego też dnia państwa dokonują transpozycji dyrekty-

wy, czyli przyjmują odpowiednie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne.

Do 22 lipca 2014 r. Komisja zobowiązana jest zbadać potrzeby zmiany dyrektywy i przedstawić je Parlamentowi Europejskiemu oraz Radzie wraz z odpowiednim wnioskiem legislacyjnym. Ogólny przegląd aktu Komisja zobowiązana jest przeprowadzić do 22 lip-

ca 2021 r. oraz przedstawić sprawozdanie Parlamentowi i Radzie wraz z ewentualnym wnioskiem legislacyjnym zawierającym propozycje zmian.

Adam Erechemla

¹ Dz.U. L 37 z 13.02.2003, s. 19.

² Dz.U. L 174 z 1.07.2011, s. 88.
